

अनुवाद : सिद्धान्त, स्वरूप आणि संधी

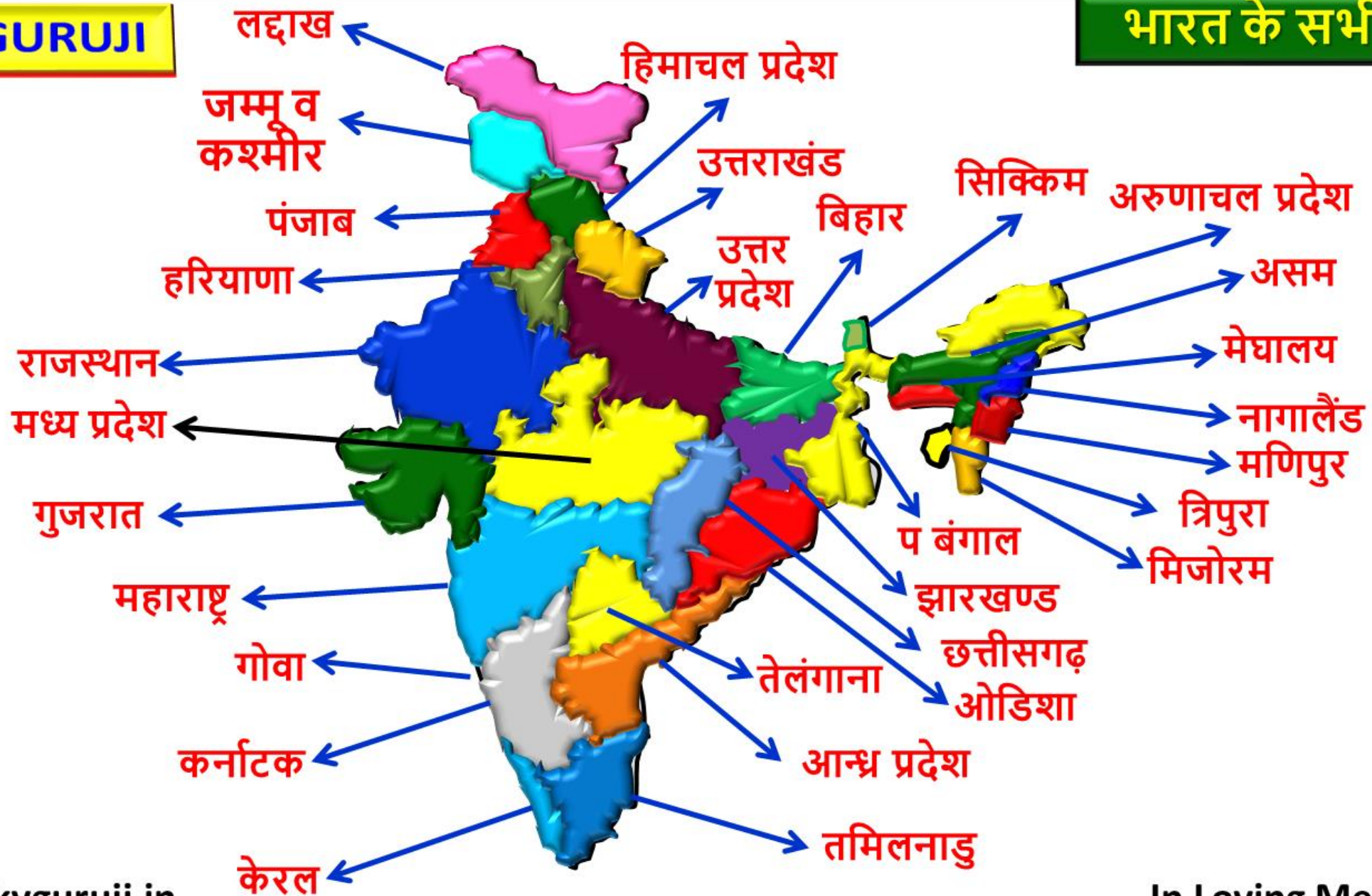
- प्रा. डॉ. प्रदीप पाटील

सहा. प्राध्यापक, विवेकानंद कॉलेज, कोल्हापूर (स्वायत्त)

संपर्क - ९७६३२४३०१७

KV GURUJI

भारत के सभी राज्य

भाषांतर, अनुवाद, रूपांतर आणि माध्यमांतर

- ▶ **भाषांतर** – भाषेला भाषा, शब्दाला शब्द
- ▶ **अनुवाद** – आशय, विषय, संस्कृती, रूपबंध
- ▶ **रूपांतर** – रूपात म्हणजेच प्रकारात बदल
- ▶ **माध्यमांतर** – माध्यमात बदल

अनुवाद म्हणजे काय?

मराठीत अनुवाद हा शब्द **अनु** आणि **वद** या दोन संस्कृत धातुपासून तयार झाला आहे.

अनु म्हणजे मागाहून किंवा नंतर आणि वद म्हणजे बोलणे किंवा सांगणे

तर इंग्रजीत अनुवाद हा शब्द **Translation** या लॅटिन शब्दापासून तयार झाला आहे.

यातील **Trans** म्हणजे दूर, वेगळे आणि **Lation** म्हणजे घेऊन जाणे

अनुवादाची व्याख्या

- ▶ अनुवाद ही एका संहितेचे एका भाषिक सांस्कृतिक आवरणातून दुसऱ्या भाषिक सांस्कृतिक आवरणात स्थानांतर करणारी द्वैभाषिक प्रक्रिया आहे.

- भालचंद्र नेमाडे

अनुवादाचे स्वरूप

- ▶ मुळ भाषा (स्रोत भाषा)
- ▶ लक्ष्य भाषा
- ▶ अनुवादक

अनुवादकाचे गुण

- ▶ मुळ आणि लक्ष्य भाषेचे ज्ञान
- ▶ दोन्ही भाषेतील संस्कृती आणि पर्यावरणाचे भान
- ▶ जिज्ञासावृत्ती
- ▶ समतेची दृष्टी आणि नम्रतेची भावना
- ▶ विविध प्रकारचे वाचन
- ▶ शब्दसंग्रह, म्हणी, वाक्यप्रचार यांचे ज्ञान
- ▶ शब्दकोश वापरण्याचे ज्ञान
- ▶ तटस्थता

अनुवादाचे प्रकार

- ▶ मुलनिष्ठ अनुवाद
- ▶ लक्ष्यनिष्ठ अनुवाद
- ▶ शास्त्रीय अनुवाद
- ▶ प्रशासकीय अनुवाद
- ▶ वैज्ञानिक अनुवाद
- ▶ धार्मिक अनुवाद
- ▶ ऐतिहासिक अनुवाद
- ▶ वैचारिक अनुवाद

अनुवादाचे प्रकार

- साहित्यिक अनुवाद -
1. कथा
 2. कविता
 3. कादंबरी
 4. नाटक
 5. चरित्र
 6. आत्मचरित्र
 7. प्रवासवर्णन
 8. ललित निबंध

अनुवादातील संधी

- ▶ अनुवादक
- ▶ दुभाषी
- ▶ औद्योगिक क्षेत्रातील अनुवाद
- ▶ कायद्याचे मसुदे
- ▶ जाहिरातींचा अनुवाद
- ▶ ऐतिहासिक अनुवाद
- ▶ वैचारिक अनुवाद
- ▶ साहित्यिक अनुवाद

धन्यवाद!

- प्रा. डॉ. प्रदीप पाटील

सहा. प्राध्यापक,

विवेकानंद कॉलेज, कोल्हापूर (स्वायत्त)

संपर्क - ९७६३२४३०१७